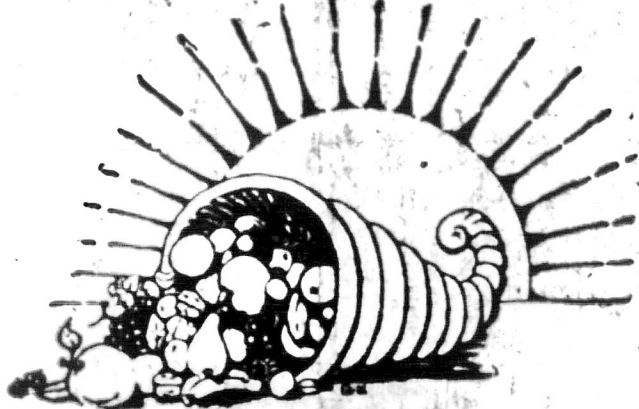

STAN POGODY.

Wtorek — Dzień jasny
umiarkowany, północ
no zachodni wiatr.

NOWY

ŚWIAT

"Nowy Świat" jest pi-
smem, poświęconem spra-
wom społeczno - polity-
cznym i ekonomicznym
polskim na wychodźstwie.

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, — By order of the President, A. S. BURLISON, Postmaster General.

Rok (Vol.) XXIII. No. 61.

NEW YORK, N. Y., Wtorek, dnia 2-go Marca, (Tuesday, March 2nd) 1920.

Pojedynczy numer 2ct.

JAPOŃSKI PARLAMENT ROZWIĄZANY PRZEZ MIKADA.

OPOZYCJA RZĄDU PRZECIWKO PRAWU WYBORÓW POWSZECHNYCH DOPROWADZIŁA DO ZAZARTEJ WALKI.

WASZYNGTON, 1 marca. — Pogłębiający się rozdział między rządem japońskim a większością parlamentarną w kwestji rozszerzenia praw wyborczych doprowadził do wydania dekretu Mikada rozwiązującego parlament.

Dnia 14-go Lutego, było już widocznym, że kontrowersja między rządem oponującym powszechnym wyborom a większością parlamentu dosięgła kulminacyjnego punktu. W kuluarach parlamentu przyszło do bójki między posłami i policją, na zewnątrz gmachu, przez całą noc trwały zaburzenia i wzburzony tłum kilkakrotnie próbował wtargnąć do gmachu parlamentu.

W końcu, wojsko przywróciło porządek. Rozwiązany obecnie parlament japoński odbył 2½ letnią kadencję. — Partja opozycyjna "Ken-sai-Kai" zażądała praw powszechnego głosowania, natomiast rząd chciał przyznać prawo wyborcze tylko tym mężczyznom, którzy płacają podatek bezpośredni 3 Yeny, co by było równoznaczne z prawem głosowania wszystkich robotników. Nowe wybory muszą nastąpić w ciągu pięciu miesięcy po rozwiązaniu parlamentu. A więc i japoński robotnik walczy o swoje prawa.

ZASADY TRYBUNAŁU MIĘDZYNARODOWEGO.

TRYBUNAŁ TEN I JEGO CZŁOWIE MAJĄ BYĆ NIEZALEŚNI OD WSZYSTKICH WPŁYWÓW POLITYCZNYCH.

HAGA, 1 marca. — Rezultatem konferencji, odbytej w pałacu pokoju w Hadze, między delegatami Holandji, Szwajcarii i państw skandynawskich, wyszła uchwała w kwestji trybunału międzynarodowego. Na mocy tej uchwały, polecono rządowi holenderskiemu przedłożyć sekretarjatu Ligi Narodów planu Najwyższego Sądu Narodów, jaki został ułożony przez państwa neutralne po dłuższych badaniach tej sprawy. Zasadnicze punkty tegoż planu są: "Zupełną równość państw przy wyborach członków trybunału najwyższego.

Trybunał ten musi być wolny od wszelkich wpływów politycznych; sędziowie urzędować mają, będąc zupełnie niezależni od wpływów tych rządów, które ich wybrały. Sędziowie mają być wybierani na 9 lat, lub dożywotnie i muszą oni mieszkać w tym mieście, jakie obranem zostanie za stałą siedzibę Najwyższego trybunału. Pensje i inne koszty ponoszą zarówno wszyscy członkowie Ligi Narodów. — Państwa, które nie są członkami Ligi, mają mieć prawo do trybunału o ile występują jako oskarżyciele, lub oskarżeni.

Sprawy osób prywatnych mogą być wzięte pod obrady Najwyższego trybunału tylko wtedy, gdy pretensje ich przejmą na siebie odnośne państwa. Trybunał ma rozstrzygać sprawy międzynarodowe jedynie legalnego charakteru. Ogólny sposób czynności tegoż trybunału ma być bieżąco wytknięty na drugiej konferencji międzynarodowej, odbytej w roku 1907.

FRANCUSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA WYSTĄPIŁA Z DRUGIEJ MIĘDZYNARODÓWKI.

STRASBURG, 29 lutego. — Wśród wielkiego naprężenia, rzucił dzisiaj na zjeździe francuskich socjalistów jeden z jej przewodców, Paul Faure słowa ostrzeżenia przed poczynaniem "przedwczesnej rewolucji". — Włoska partja socjalistyczna — mówił Faure — chociaż znałszy z organizacji, nie uważa obecnej chwili za odpowiednią do rewolucji.

Rychłą rewolucję zapowiedział przewodca radykalne krzydła, Lorient, który zaznaczył, że robotnicy nie będą dzielić dyktatury ze związkami zawodowymi, ponieważ żyją ona do robotników.

Zjazd przyjął rezolucję, mocą której francuska partja socjalistyczna występuje z drugiej międzynarodówki. 4 to głosy były przeciw tej rezolucji; były to głosy Recl'a, Varenne'a, Marguet'a i Poisson'a. Na zjeździe powzięto uchwałę, czy socjaliści francuscy mają się przyłączyć do trzeciej międzynarodówki Lenina.

WYSYŁKA PIENIĘDZY, NADSYŁANYCH PRZEZ UCHODźCÓW POLSKICH Z AMERYKI.

KOMUNIKAT POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Warszawa, luty — pocztą. — Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa oddawa otrzymuje częste zażalenia ze strony tych, którym wypłaca pieniądze nadesyłane z Ameryki przez uchodźców polskich. Skarżą się tedy ci odbiorcy, że zadługo na pieniądze czekają, a co ważniejsze, występują jako poszkodowani, nie otrzymując markami pełnej wartości przekazanych dolarów amerykańskich. — Zwracają się również do P.K.K.P. różni anonimowi „Obserwatorowie”, ostrzegając przed gwałtownymi skutkami takiego stanu rzeczy.

Trzeba więc przystąpić do palcejszej sprawy i wyjaśnić ogólnie przyczyny tych niepożądanych objawów.

Emigranci polscy w Ameryce udają się zazwyczaj do banków tamtejszych, albo do agentów prowincjonalnych, gdzie składają dolary, które to obliczają niezłownie na marki polskie i potem nierzadko ze znacznym opóźnieniem przesyłają do Warszawy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i innym bankom długie spisy odbiorców z adresami do rozesłane po kraju. Niezależnie część przekazów takich trafia do Polski, przez konsulat generalny polski w Nowym Yorku, gdzie również dolary zamieniane są na marki, zapłatą zaś w kraju dokonującą się w Kasie Pożyczkowej.

Zanim przesyła nadejdą do Warszawy upływa 5—6 tygodni, a zanim przesyła z Warszawy dotrze do miejsc przeznaczenia, mija jeszcze tydzień do dwóch. Bo trzeba wiedzieć, że nie łatwo jest odczytać adresy odbiorców, które w spisach amerykańskich, nie znających języka polskiego, są tak poprzekreślane, iż nierzadko zupełnie domyślić się niepodobna, o jaką miejscowość chodzi. A jeżeli do tego dodamy, że wiele zleceń przycho-

dzi drogą telegraficzną, czyli, że do omylek agentów i banków zamorskich, zwiększających nazwiska i nazwy; telegrafu dodają jeszcze swoje błędy i braki, wynikające z ograniczonych alfabetów w aparatach telegraficznych, pojmujemy ile to czasu zabiera ustalenie jednego adresu przy pomocy map i wykazów pocztowych.

Dotkliwiej jednak jeszcze niż zwłoka daje się odczuwać otrzymującym pieniądze z Ameryki strata na kursie dolarów. Aby dać o tem pojęcie, dość przytoczyć szereg notowań dolara na rynku warszawskim. W połowie czerwca roku ubiegłego płacono za dolara 18 marek, w połowie lipca 19 marek, w połowie sierpnia 23 marek, w połowie września 37 marek, w połowie listopada 44 marki, w grudniu 1919 — 98 marek, a w styczniu 1920 — 120. Jeżeli więc ktoś wysłał z Ameryki w listopadzie roku ubiegłego rodzinie swej do Polski sto dolarów, zamienionemu mu te stule w banku amerykańskim na 4400 marek, gdy rodzina ta odbierała pieniądze po 6 tygodniach w Polsce cena dolara była 120 marek, czyli, że gdyby przekazano sumę w dolarach otrzymaliby o 7.600 marek więcej. Ci poszkodowani, którzy odbierali przesyłki od Pocztowej Kasy Oszczędności z polecenia konsulatów generalnych polskich w Nowym Yorku, otrzymywali za zgłoszeniem się do P.K.K.P. sprawiedliwe dopłaty do przekazów, wysłanych z Ameryki do połowy września r. ub., ponieważ z dolarów złożonych w konsultacie ko-rzystała P.K.K.P., wszyscy zaś inni, co sprzedali dolary swoje za marki polskie w Ameryce bankom, nie mogą oczywiście liczyć na żadne od-szkodowania, bo różnica ceny stanowi-
wi. zysk bankowy.

Cóż zatem począć mają wychodźcy nasi, aby tych strat uniknąć?

Rada na to prosta, nie kupować w Ameryce przekazów na Polskę w markach, tylko wypłacać dolary do National City Bank of New York w New Yorku na rachunek P.K.K.P., która jest bankiem Skarbu Polskiego i przysłać państwowym Bankiem Polskim, a kwity posyłać jej do Warszawy za wskazówką komu i dokąd mają być pieniądze wysłane.

P.K.K.P. obliczać będzie takie przekazy po kursie od dnia otrzymania tego listu lub otrzymania potwierdzenia o wpłacie od wspomnianego Banku w Nowym Yorku. Rodacy nasi, nie mieszkający w Nowym Yorku, mogą przekazywać dolary wzmiankowanemu bankowi pocztą lub za pośrednictwem innych większych banków, czy biur prowincjonalnych, do-brze znanych i uczciwych.

W ten sposób jedynie uniknąć mogą polacy na obczyźnie wyzysku nie-umiejętnych pośredników, zapewniając sobie zyskowniejszą zamianę ciężko za pracowanego grosza na walutę polską i przesyłać się Ojczyźnie, oddając skarbowi polskiemu pieniądze zagraniczne.

Polska potrzebuje pieniędzy zagranicznych, aby nimi płacić za wszystko, czego nam w kraju brak, a co można z obczyzny sprowadzić. Wiadomo zaś, że obecnie dolar amerykański jest najlepszym pieniądzem na świecie i nie po to chyba tylekroć tysięcy ludu polskiego niegdyś, opuściło kraj do pracy na tularce za morzem, aby teraz, kiedy nastął czas odbudowy Rzeczypospolitej, uszczuplać bogactwo narodowe przez sprzedawanie zaszczerzonych milionów dolarów w ręce obce.

MROŻY W HISPANII.

MADRYT, 29 lutego. — Dzienniki madryckie donoszą o niebywałych mrozach, jakie w tym roku nawiedziły Hiszpanję. W stolicy panuje zimno i śnieg syberyjskie. W ostatnich dniach zmarło kilkanaście osób z zimna. Na jednym z przedmieść Madrytu znaleziono onegdaj dwa trupy kobiece: matki i córki, które padły ofiarą mrozu i głodu. Zimno jest tem dotkliwsze, ponieważ półwysep pyrenejski, prawie nie zna zimy, a przynajmniej bardzo lekką, tak, że ani mieszkańcy nie są obciążeni na mrozy, ani odzież ciepła niema nikt prawie w zapasie. Piecy i kołuchy są prawie nieznane w Hiszpanji.

KONGRES SOWIECKIEJ PARTJI UKRAIŃSKIEJ W KIJOWIE.

Z Bukaresztu donoszą: W najbliższych dniach ma zostać zwołany do Kijowa kongres sowieckiej partji ukraińskiej. Węzną w nim udział najwybitniejsi działacze sowieckiej Ukrainy.

PADEREWSKI JEDZIE DO AMERYKI.

Ma się osiedlić na stałe w Kalifornji.

LOS ANGELOS, Kalifornia. 29 lutego. — Ignacy Jan Paderewski, były premier rządu polskiego, oczekiwany jest tu w ciągu bieżącego miesiąca. Ma on przybyć wraz z całą rodziną do swej rezydencji, znajdującej się w pobliżu Santa Maria. Zarządający jego farmą w Kalifornji, Wm. Hemphill, otrzymał od Paderewskiego list, w którym tenże pisze mu, że ma zamiar pozostać w Kalifornji na stałe.

NIEMCY MAJĄ NAWIĄZAĆ ROKOWANIA POKOJOWE Z BOLSZEWIKAMI.

OFICER AMERYKAŃSKI ZABITY W KOWNIE PRZEZ LITWINÓW. — ZARZUTY PRZECIWKO BOLSZEWIKOM.

BERLIN, 1 marca. — Pomimo, iż w kołach urzędowych panuje obawa, że w razie zawarcia pokoju z bolszewikami, propaganda bolszewicka rozleje w Niemczech, co może trafić na podatny grunt z powodu ciężkiego położenia polityczno - gospodarczego, to jednakże hasło pokoju z Rosją zyskuje coraz dalsze kręgi. Za parawan rokowań pokojowych ma służyć nawiązanie pertraktacji z Litwinowem w Kopenhadze o wymianę jeńców. Dotąd znajduje się w Rosji 20,000 jeńców wojennych niemieckich, a 15,000 rosjan w Niemczech.

WARSZAWA, 29 lutego. — Donoszą tu z Kowna, że podczas buntu wśród armji litewskiej, zabity został oficer amerykański, Harris, który przed kilku miesiącami wstąpił do armji litewskiej, w roli instruktora.

Zaburzenia rewolucyjne w Kownie trwają dalej, ogłoszony został stan wojenny. Osobom cywilnym nie wolno po godzinie 8-iej wieczorem ukazywać się na ulicach miasta. Półrządowe wiadomości głoszą, że bunt żołnierski wybuchł na tle agitacji bolszewickiej, spowodowanej złem obchodzeniem się oficerów z żołnierzami. Oczekiwane są nowe wybuchy buntu.

LONDYN, 1 marca. — J. Zangwill, znany pisarz i przewodca sjonistów pisze: "Nie bronię okrucieństw popełnionych przez bolszewików, jednakże, jeżeli Rada Najwyższa nie chce uznać rządu sowieckiego z powodu 'okrucieństw bolszewików', to dlaczego nie stosowała tej samej polityki za rządów carskich, Abdula Hamida i Leopolda belgijskiego za niesłychane okrucieństwa w Rosji, Turcji i kraju Kongo?"

KWESTJA ADRIATYKU WCHODZI W NOWĄ FAZĘ.

OGŁOSZONA ZOSTAŁA BLOKADA RJEKI. — NARADY WŁOCHÓW Z JUGO-SŁOWIANAMI.

LONDYN, 29 lutego. — Rozpoczęto tu układy między premierem włoskim Nittim i jugo-słowiańskim ministrem spraw zagranicznych, Trumniczem, w sprawie Adriatyku. Układy te okryte są ścisłą tajemnicą.

Wśród delegacji włoskiej panuje wzburzenie, z powodu stanowiska prez. Wilsona, które rozbiło w proch włoskie zamiary względem wybrzeży morza Adriatyckiego.

RJEKA, 29 lutego. — Rząd włoski ogłosił ostrą blokadę Rjeke i wojsk D'Annunzia, nie wyłączając dowozu wszystkich środków żywności. Wśród wojsk D'Annunzia rozwinęła się masowa dezercja. Codziennie znikają dziesiątki jego żołnierzy.

ODDANIE KOLEI AMERYKAŃSKICH PRYWATNYM WŁAŚCICIELOM.

WASZYNGTON, 29 lutego. — Dzisiaj w nocy, o godzinie 12-iej, przechodzą wszystkie koleje w Stanach Zjednoczonych, które od 28 grudnia 1917 roku, były pod kontrolą rządu, w ręce prywatnego przedsiębiorstwa, złożonego z 230 akcjonariuszy. Prezydent Wilson podpisał bil, kolejowy. Przywódcy unji robotników kolejowych, zbiórą się jutro na konferencję, by zastanowić się nad położeniem, wytworzonym przez oddanie kolei w ręce dawnych właścicieli — prywatnych kompanji.

WYSPI HAWAJSKIE PRZEPEŁNIONE JAPONCZYKAMI. — LICZA ONI POŁOWE CAŁEJ MIEJSCOWEJ LUDNOSCI.

WASZYNGTON, 29 lutego. — Przed 30 latu na wyspach Hawajskich było zaledwie kilkunastu japończyków; dzisiaj liczba ich dochodzi do 12,000; czyli 50 procent całej ludności tych wysp. Gubernator tych wysp, wysłał memoriał do parlamentu japońskiego od związku młodzieży japońskiej, w którym wszyscy młodzi ludzie, urodzeni z rodziców japońskiego pochodzenia, pragną być obywatelami Ameryki.

BOLSZEWIZM.

Wydawane w Paryżu czasopismo socjal-rewolucjonistów pod tyt. „Pour la Russie”, zamieszcza artykuł O. Solomina o bolszewizmie, z którego niektóre uwagi poniżej podajemy:

„Bolszewizm nie potrafi zorganizować Rosji. Dość przypomnieć zdanie bolszewika, oddawna błądzącego trzaski w tym ruchu, jakim jest młody Krassin, aby to udowodnić. Na łamach oficjalnego pisma „Prawa”, stwierdza on, że system organizacyjny bolszewickiej okazał się najzupełniej niewystarczającym w stosunku do departamentu, którego jest szefem, t. j. kolei żelaznych.

Jeśli ten system jest niewystarczającym w jednym dziale, czyż nie możemy sądzić, że jest tak i w innych gałęziach przemysłu? I rzeczywiście, czy umarło wieńce fabryk, banków i t. d. nie wprowadziło najzupełniejszego chaosu, zatrafił prawie przemysł w kraju?

Kto przeszkodził bolszewikom w urzeczywistnieniu reformy agrarnej? Ani Entente, ani Niemcy, ani blokada. Przeszkoda był tu przyjęty przez nich program partji socjalistycznej-rewolucyjnej. Ścisłe zastosowanie dekretu o socjalnej ziemi, stworzeniu gmin wiejskich i utworzenia komitetów ubogich wieśniaków wywołało w rezultacie skutki przeciwne zamiarom projektodawców.

Najbogatsi wieśniacy zabrali ziemię, gminy się nie rozwinęły — ziemia była znowu własnością prywatną. Jednocześnie dezorganizacja przemysłu i transportu stworzyła antagonizm między wsią a miastem, które wciąż żądało środków żywności, nie w zamian nie dając. Wieśniacy zaczęli ukrywać zboże, bolszewicy musieli je rekwirować. Wyniki krwawe walki. Eksperymenty rolne nie udały się bolszewikom.

Bolszewicy starając się o urzeczywistnienie dyktatury proletariatu, formy przejściowej między rządem burżuazyjnym a socjalistycznym. Lecz zapomnieli, że dyktatura proletariatu może i ma prawo egzystować wtedy, gdy system ten jest przyjęty przez większość narodu. To, co się dzieje w Rosji, jest ujemcem władzy dla rządu proletariatu i władcami przez małą grupę ludzi, która potrafiła wyzyskać sytuację.

Republika Sowiećów jest zrujnowana ekonomicznie. Lecz nie jest to wina bolszewizmu jedynie, Entente'a przez sojusz z Rosją oderwała dziesiątki milionów od plugi do karabinu. W ciągu lat wojny zniszczono bogactwa wiekami gromadzone, a nie wyprodukowano. Rewolucja rozpałała żagiew wojen domowych, w których padło wiele trupów. Bolszewizm nie zdołał pojąć, że do walki ciągle popychając, usuwa wszelkie podstawy nie tylko dla swoich utopii, lecz i dla najprostszych reform socjalnych.

Lecz co ważniejsze, warstwy robotnicze Rosji odczuwają rozczarowanie w stosunku do twórczej siły socjalizmu. Był on dla nich zawsze wolnością, równością, braterstwem, miłością. A widzi zaś wrogość, przemoc, nienawiść pod jego sztandarami. Z tego powodu naturalnym jest zupełnie tworzenie się w Rosji partji oddzielnych, które nie chcą być ofiarami ani bolszewizmu, ani reakcji. Łatwo popadną one pod wpływ obecny.

W ten sposób tworzy bolszewizm teren dla reakcji; ale znowu tam, gdzie ona występuje, powstaje bolszewizm obronny. Jest to wybitnie wschodni fenomen, który nie łączy się z sympatjami bolszewickimi ludu, lecz stanowi poprostu się do walki z reakcją.

Bolszewizm jest chorobą, która na długi czas zatrzyma dusze ludów walczących: walka z nim będzie możliwa i długa, gdyż nawet tam, gdzie zwyciężyła reakcja, rozwija się on i staje się chroniczny. Jego istota i skutki zwalczyć może jedynie zorganizowana demokracja. Dopóki Rosja będzie zbawiana przez reakcję, pragnąc przywrócić przedwójne formy życia, zło będzie się jedynie powiększać i rozszerzać.

Powstrzymujemy się narazie od komentarzy. W numerze jutrzejszym „Nowego Świata” podamy streszczenie korespondencji p. Lincoln Eyre'a z nowojorskiego „World'a”, która rozpatruje rezultaty bolszewizmu z innego niż organ socjal-rewolucjonistów, punktu widzenia.

wb.

przeciw posunięciu się Polski, na wschód.

Czy prezydent Wilson zrobi co-
kolwiek dla poparcia żądań am-
erykańskich, aby Polska zadowo-
lała się określonymi jej granicami?

Polska jak wiadomo stawia za waru-
nek, aby na terytorjach znajdujących
się na wschód od granicy nakreślonej
w Paryżu, przeprowadzony był plebi-
scyt, i żeby ludność sama wypowied-
niała, czy chce należeć do Rosji,
czy pragnie pozostać w łączności z
Polską, czy też wreszcie chce niepo-
dległości.

Przecież to właśnie jest zasada wy-
powiedziana w 14-tu punktach prez.
Wilsona, skąd więc i dlaczego tylko
prez. Wilson miałby teraz się jej
sprzeciwiać?

Z korespondencji powyższej widać,
że Aljanci nie będą się sprzeciwiali
modyfikacji granic Polski, tymbar-
dziej, że zależy to głównie od tego, na
co się zgodzą pomiędzy sobą Polska
i Rosja.

wb.

chodzą masy przechodzą, a Amery-
kański Czerwony Krzyż dostarczył
dla tych biedaków, znaczną ilość u-
żytkowych ubrań i bielizny.

Jest to dopiero początek powrotu
uchodźców, których jeszcze przeszło
dwa miliony rozrzuconych w Zachod-
niej Rosji, oczekuje powrotu do swych
zagrod w Polsce.

Rozwiązanie problemu powrotu u-
chodźców jest jednym z najcięższych
spostrwań, których młodego
Rządu Polskiego.

POJEDYNEK

W ciągu przeszło dwulicznego ist-
nienia Rządu bolszewickiego
obok Władysława Makymowicza, Le-
nina i Trockiego, tyle już było postaci, na
szpaltach pisma warszawskiego rozstrze-
liano, powieszono, rozstrzelano, otruci,
spaleni żywcem, i żywcem pochowani,
a później to wciąż jeszcze żyją. — Je-
dynek byłby względem nich wyso-
ce niesprawiedliwy, gdyby ich nie za-
liczyć do rzędu ludzi nieśmiertel-
nych. Jeśli zaś żaden bolszewik aka-
demii nie zaliczył dotychczas Leni-
na i Trockiego do grona 40 nieśmier-
telnych, to chyba jedynie dlatego, że
w Republice Sowieckiej akademii tak-
iej dotychczas zdaje się nie ma.

W związku wszakże z powyższymi
wiadomościami, prasy warszawskiej
zauważyć należy, iż delegaci polscy w
polsko-niemieckiej komisji handlowej,
która niedawno temu obradowała w
Berlinie, nie zaproponowali Niemcom
narówni ze stołami tysiącami, gdyż, któ-
reż w zamian za surowce mamy wysłać
do Niemiec, także pewną ilość ka-
zek — dziennikarskich.

Obecnie pisma znova zamotowały
wiadomości, ale już nie o zamordowa-
niu, lecz o pojedynku, jaki się odbył
pomiędzy Leninem a Trockim.

Drogą iskrową otrzymaliśmy szcze-
gół tego arcyciekawego pojedynku,
który jedynie dzięki... krótkowzro-
czności obu przeciwników, zakończył
się bez krwi rozlewu.

Spór powstał na tle propagandy.
Lenin obstawał przy tem, że należy
wysłać do Polski agitatorów. Trocki
był przeciwny, zdaniem uważając, iż
emocje, jak nie trzeba lepiej, rzecz
zauważyć.

Cheer zaś czekali, dokładniej
umocnić przebieg samego pojedynku,
mimo to, w tym czasie, jakby dyskusja
w stronę, w polskim zarządzie przypo-
mnieć, że walka człowieka z czło-
wiekiem.

Coś takiego się w tym celu paręset
wieków, wstecz do epoki człowieka ja-
skiniowego.

Odwiek jaskiniowy, walczył ze
swoim wrogiem lub dla przekonania
blizniego o odmiennym światopoglądzie
podtrzymywał się bardzo prymityw-
nymi argumentami, golemi rekoma-
(sposób jeszcze obecnie praktykowany
przez niektórych posłów — ludow-
ców). Z walki zwycięzcy zwycięzca
wychodził ten z walczących, który po-
siadał górną koźczyzną dusze, gdyż
łatwiej mógł przeciwnika uchwycić za
czuprynę, za nos, za gardziel, lub
gdyś się dano. Walczący podczas wal-
ki w ten sposób, prowadzonej stykali
się z sobą.

Doświadczeniem nauczony człowiek z
okrusz kamiennego posługując się już
argumentami w postaci podługnego
kamienia, kłosa lub maczugi, za
pomocą których walczył dogłębnie prze-
ciwnika swoje przekonania. I przy tej
walce przeciwnicy stykali się jeszcze
z sobą.

Następuje okres brzoźowy i czło-
wiek przekonywa swego blizniego za
pomocą diamentu lub oszczepu, rzucanego
z odległości kilku lub kilkunastu
kroków.

Przeciwnicy już znajdują się pod-
czas walki w pewnej „przyzwolonej”
od siebie odległości.

Człowiek jednak nie ustaje w cią-
głym doskonaleniu się i wynajduje lub
i prócz. Przyszedł król Dawid usunier-
ca „bolszewika” Goliata kamiennym
pręgiem.

Przebieg pomiędzy przeciwnika-
mi wciąż rośnie.

Wiek piąty stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

Wiek szósty stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

Wiek siódmy stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

Wiek ósmy stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

Wiek dziewiąty stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

Wiek dziesiąty stanowi epokę prze-
łomową. Małch Szware, wierny sługa
koscioła, w imię miłości blizniego o-
bawiając się, że jego blizniemu
dlażąc się, może przynieść szkodę, strze-
lił go z łukiem.

laci. Pierwsza broń palna, karabuzi,
haubice, moździerze, samoloty, i t. d.
nie są karłowate i t. d. niosą zwycię-
stwo, ale odległość paruset kroków, prze-
strzeń pomiędzy walczącymi stopno-
wo wzrasta, tak, że w wieku 18 i 19
trzeba już uciekać się do lunet po-
lowych.

Ludzkosć w dalszym ciągu dosko-
nał siebie i doskonalił broń palną. —
Wielkie bitwy, wygrana zwycięzcy, i
strona, która posiada broń dalekono-
śniejszą.

W wojnie rosyjsko-japońskiej już
zdarzyło się, że wyróżnieni krzyżami i
medalami walczący walczyli nie po-
wraając do domów, nie przyswajając
ciężkiej kampanii, ani jednego ju-
pionczyka. Odległość między wal-
czącymi wojakami wynosiła już wte-
dy kilkanaście kilometrów.

W ostatniej wreszcie wojnie Niem-
cy ostrzeliwali Paryż z odległości prze-
szło 100 kilometrów i może pocieszyć
dzięki temu wojnę wygrała... kosi-
cja. Argumenty z „grubej Berty” by-
ły na zbytni... ciężkie.

Okazuje się jednak, iż „gruba Ber-
ta” przestała być ostatnim słowem
techniki. Wraz z postępem ujawnio-
nym w dziedzinie kolejniów, prze-
mysłu, aprowizacji i t. d. w Rosji u-
doskonalono także broń palną. Kula
wypuszczona z rewolweru najnowsze-
go systemu „Bluff” niesie na odle-
głość równą obwodowi kuli ziemskiej.

W talie to dwa rewolwery uzbro-
jeni stanęli do pojedynku Lenin i Tro-
cki. Być nie po drodze nie stało, na
przeszkodę, pojedynku odbył się na
szczybie dawnoży Iwana Wielkiego
w Moskwie. Przeciwnicy stanęli opar-
cy o siebie plecami i na komendę wy-
strzelili: jeden w kierunku wscho-
dнім, drugi na zachód.

Gdy po upływie 10 minut (czas, w
ciągu którego kula z rewolweru
„Bluff” oblatuje dokoła kuli ziem-
skiej), żaden z przeciwników nie został
ugodzony, sekundanci uznali, iż wy-
maganiem honoru stało się zadość.

Roman Boski. (Warszawa).

ZAPALENIE PŁUC.

Waszyngton, D. C. — Ponieważ
bardzo wiele osób umiera obecnie z
powodu zapalenia płuc, przeto Wy-
dział Publicznej Zdrowotności przy
Departamencie Skarbu ogłasza obe-
nie symptomat tej choroby i sposób
opieki nad chorym.

Gdy kto dostanie raptownych dres-
szy, a następnie silnej gorączki, wy-
piek na twarzy, utrudnionego od-
dechu i bóla w piersiach — to te dzie-
łnia pochodzą z zapalenia płuc, a
ponieważ jest to choroba bardzo nie-
bezpieczna, przeto doktor powinien
być natychmiast wezwany.

Przy tej chorobie flegma odepłodzi
obficie i jest kolorem czerwono-bru-
natnego z powodu zabarwienia pewną
nie wielką ilością krwi. Puls z począt-
ku odpowiada normalnie, lecz potem
slabnie i staje się ledwo namacalnym.
Oddech staje się utrudnionym i ra-
pownie od 30 do 50 razy na minutę
i z tego powodu chory nie może leżeć
lecz musi siedzieć na łóżku, oparty
o poduszkę lub też w fotelu. Przy
tej chorobie, chory może dostać ma-
gnitry, a gdy nie jest pilnowany, mo-
że nawet okiem wysokiego. Garączka
pozostaje silna do siódnego lub dze-
wiątego dnia, a następnie w przecia-
gu kilku godzin raptownie spada do
normalnego stanu.

Takie raptowne spadanie gorączki
nazywa się przesieleniem i jeżeli nie-
ma żadnych komplikacji, to następu-
je polepszenie i chory jest na drodze
do wyzdrowienia.

W niektórych wypadkach tempera-
tura nie powraca do normalnej, lecz
spada o kilka stopni, na krótki czas
i znowu się podnosi, taki stan jest nie-
bezpiecznym, a szczególnie gdy przy-
tem następują poty i błękitne zabar-
wienie skóry.

We wszystkich wypadkach zapale-
nia płuc powinien być natychmiast
wezwany lekarz, a chory powinien le-
żeć w dużym dobrze przewietrzanym
pokoju, z którego wszelkie niepotrze-
bne meble i firanki powinny być usu-
nięte.

Pewno się zwracać baczna uwagę
na to, aby nie wchodzić do pokoju i wy-
chodzić z niego, nie nosząc na chło-
stku, galanki lub papieru i natych-
miast palone.

Jeżeli chory jest w tem położeniu,
i musi być obsługiwany przez tę sa-
mą osobę, która obsługuje i innych
członków rodziny, to koniecznym jest
aby ta osoba idąc do pokoju chorego,
kładła specjalny fartuch, pokry-
wający całe, tej osoby ubranie, a
wychodząc zdejmowała go i pozost-
awiała w pokoju chorego, ręce zaś na-
leży dokładnie wymyć. Chory powin-
ien mieć swoje osobne naczytnia do
jedzenia, które po użyciu być powin-
ny wyprażone w gorącej wodzie.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

W. Nitkowski z Reebing, N. J. —
W sprawie wyszukania rodziny w kra-
ju, najlepiej zwrócić się pod adre-
sem:

The American Committee for Aid
in the Republic of Poland, 347 Madi-
son Ave., New York City.

Należy zażądać aplikacji, wypełnić
je i odesłać. Nie ma żadnych kosztów.
Komitet podejmuje pracę bezpłatnie.

STANDARD BANK
BANK LEADERA
AVE. B. ROG. 41 UL. NEW YORK

Do Polski

WPROST DO GDANSKA!

Do Polski można się najprędzej dostać przez Polsko-
Amerykańską Agencję Okrętową w New Yorku. Tysiące
rodaków już przez nas wyjechało do Polski i możemy
znaleźć miejsce dla Was wszystkich na okrętach, które
odjeżdżają co parę dni. Każdy kto ma „paszport” lub
karteczkę na paszport może jechać.

Nie zwalając na szumne ogłoszenia innych firm w New
Yorku: miejsce się nie bierze przed nim. Jedźcie
wprost do nas, bo Polska Agencja jest jedyńa czysto-polska,
składająca się z samych Polaków. Pisząc po bliższe
wskazówki.

MILIONY MAREK I KORON
wysyłamy do Polski co tydzień z pełną gwarancją. Tysiące
Rodaków już otrzymało pokwitowanie odbioru swoich
pieniędzy w kraju. Nowy nasz sposób wysyłania pieniędzy
przez bankowe czek (Drafts) jest najlepszy, ponieważ jest
w kraju w przeciągu trzech tygodni i nigdy nie może być
duplikat czeku jest w rękach wysyłającego.

NASZE BIURO W WARSZAWIE zajmuje się wysyłką
waszych pieniędzy, które są wypłacane na miejscu przez
naszych urzędników rodzinnym waszym z ich pokwitowa-
niami.

BANKI POLSKIE KRAJOWE. Mamy styczność
bankami w Polsce i wysyłamy tam większe sumy na
przechowanie na proce. Wysyłacie pieniądze dzisiaj,
gdy kurs jest jak najniższy, w Krakowie, gdzie pieniądze
polski pojdzie w port, gdzie natychmiast po ostatni
kurs najtańszy kurs przesyłamy.

Nasz Czysto-Polski Zarząd
ROMAN L. MODRAROWSKI, Prezes
Sędzia M. Dłuski
Kongresman J. Klekha
Leopold Kosiński
Marcin Bank
F. Piekarski
Edyta J. Sawicki
R. Piekarski
K. Zychlinski

POLSKO-AMERYKAŃSKA AGENCJA OKRĘTOWA
162 E. 23rd STREET, Cor. 3rd Avenue, NEW YORK CITY.

DOKRAJU!

SZYFKARTY:
Do Gdanska \$110. — na okręt „MEXICO”, który
odchodzi do Gdanska wprost 15 marca.
Okręt „FREDERICK VIII” odchodzi 11 marca, a
Okręt „NEW YORK” odchodzi 13 marca. Szyfkar-
ta na oba okręty kosztuje \$177.—
Do Hamburga \$100. — Okręt „MANCHURIA” od-
chodzi 27 marca.
SPRZEDAJEMY SZYFKARTY NA WSZYSTKIE
LINJE OKRĘTOWE PO CENACH
KOMPANICZNYCH.
Posyłamy pieniądze do kraju po najniższym kursie
i z ZUPELNĄ GWARANCJĄ.

MORRIS ENGEL
POLSKI DOM BANKOWY
129 Greenwich Street, New York, N. Y.

DR. KAUFMAN żyjący od 20 lat pomiędzy Polonją, ma-
jący dobre życie i choroby, którym
czymś podlegają. Specjalista Polski w leczeniu zastarzałych chorób
czymś i kobiet, jako to. KATAR ZOLADKA, PŁUO I BRONCHITIS,
ciężkie REUMATYZMU, ból serca, krzyżów, zawrót głowy, NERWÓ-
WOSC, nieczystość krwi, zapalenie nerek i pęcherza, HEMOROIDY,
leczy bez bólu i bóles. Przyjście do **DR. KAUFMANA** ze wszyst-
kimi chorobami. Wy którzy nie wyleczeni przez innych lekarzy, **DR.**
KAUFMAN, Specjalista Wszystkich Kobięcych Chorób i **AKUCZ-**
leczy tych tylko, których nikt nie leczył i leczy swą własną medycyną
nie przez Pocztę.
DR. KAUFMAN, 111 E. 7th St., NEW YORK
(Obok Kościoła Polskiego, 6w. Stanisława B. M.)
Godziny ofiowe oddanie od 9 rano do 9 wieczór. — w niedziele od
9 rano do 2 po południu. — Telefon: Orchard 6352.

DR. B. HOHENBERG

Stywny lekarz ze starego kraju, a ogólnie znany w New Yorku i okolicy, leczy z najlepszym i pewnym skutkiem wszelkie niedomagania żołądkowe, piersiowe, wątroby, nerek, różne objawy reumatyzmu, hemoroidy, różne zaburzenia krwi, choroby skóry i narządów.

Dokonywa wszelkich ciężkich operacji u mężczyzn, kobiet i dzieci w swoim biurze, lub w prywatnym szpitalu. Specjalnie zaś przepuklinę i ślepię kiszki (Appendicitis) przy pomocy specjalnego chirurga z Wiednia.

Kto by nie mógł przyjść osobiście, niech listownie opisz chorobę, a dostanie nocną, bezpłatną poradę. Na odpowiedź proszę załączyć znaczek pocztowy.

DR. B. HOHENBERG

304 SECOND AVENUE,
(pomiędzy 17 i 18 St.)
NEW YORK CITY.

Godziny ofisowe:
Codziennie od godziny 9-ej rano
do godziny 8-ej wieczorem.
Telefon: STUYVESANT 1882.

KRONIKA MIEJSCOWA

2 — Wtorek, Heleny.
3 — Środa, Kunegundy.

Koleje podziemne pomiędzy New Yorkiem i New Jersey ogłaszają, że od dnia 4 kwietnia cena za przejazd podziemną zostanie z 5 na 8 centów. Dawna cena otrzymana zostanie tylko pomiędzy stacjami w Jersey, lub w Manhattan.

„Zgnaj wódka” — pieśń, która jest obecnie w modzie we wszystkich kabaretach i wódwiłach, omal nie stała się powodem śmierci niejakiego p. J. Pelkington'a. Znajdował się on w teatrze Halsey w pobliżu Broadway w Brooklynie, gdy piosenkę wyżej wymienioną usłyszał. Zaczął się śmiać. Śmiać się zaś tak serdecznie, że publiczność więcej zwróciła na niego uwagę, niż na scenę. Ale siedzący w pobliżu zauważyli nagle, że Pelkington staje się purpurowy na twarzy i dusi się. Zabrano go do przyległego pokoju i posłano po ambulans. Za chwilę jednak, pacjent przemówił i oświadczył, że wszystko jest w porządku. Co się okazało, że p. Pelkington, podczas gwałtownego śmiechu zaczął dla siebie sztucznie żebrać, które wyśkończyły z osłody. W rezultacie, żeby te p. P. połączyć i gdy nadjechał ambulans, pacjent czuł się zupełnie dobrze.

CZYTAJCIE „NOWY ŚWIAT”
Najświeższe wiadomości z Polski,
Ameryki i całego świata!

RATUJCIE WASZE ŻYCIE

STOIMY WOBEC WAŻNEGO ZADANIA, JAK
ZABEZPIECZYĆ SIĘ OD HISZPAŃSKIEJ IN-
FLUENZY, KTÓRA GRASUJE WŚRÓD NAS
I PORYWA LICZNE OFIARY.

Wydział Zdrowia zaleca rozmaite środki w ce-
lu zabezpieczenia się przed tą straszną choro-
bą, a jednym z nich jest
uważać na żołądek i u-
nikać zatwardzenia.

KALWARYJSKIE
U. S. Patent Office
Trade Mark Registered
WINO LECZNICZE

Jest wypróbowanym i najlep-
szym środkiem przeciw za-
twardzeniu. — Przebiegnię-
cie ma leczyć za 24 godzin. Wy-
dalając z ciała trujące skład-
niki, daje wam czysty żołą-
dek, czystą krew, dobry apetyt,
spokojny sen; jednym
słowem reguluje i wzmacnia
cały system, chroniąc was od
tej strasnej choroby. Miej
zawsze pod ręką KALWA-
RYJSKIE WINO LECZNICZE,
które jakby wierny stróż
czuwa nad zdrowiem
Twoim i Twej rodziny.

Pamiętaj, że zwracamy
każdy cent temu, kto udo-
wodni, że KALWARYJ-
SKIE WINO LECZNICZE nie jest takim, jak piszemy.

Cena butelki \$1.50 i 6 centów Podatku.

Do nabycia we wszystkich aptekach, — u naszych
agentów lub wprost od fabrykantów.

D. WRÓBLEWSKI & CO.

196 East 4th St. (N. S.) New York, N. Y.

DROBNE OGŁOSZENIA

PRASOWACZY

POTRZEBA
PIERWSZORZĘDNYCH
Prasowaczy do Wykończania
5 DNI W TYGODNIU
44 GODZINY
Zgłoszenia do:

ROGERS PEET COMPANY
13 ST. & BROADWAY

STRZEŻCIE SIĘ INFLUENZY

Hen okropny niszczyciel zjawia się znowu. Jedyny
sposób zabezpieczenia się przed tą chorobą, jest
trzymać żołądek i krew Waszą w czystości.

HOFFMAN BITTER WINE

Reguluje wasze jelita, czyści żołądek, przeczyszcza
krew, usuwa bóle głowy, daje dobry apetyt,
spokojny sen, wzmacnia nerwy, daje wam siłę i
odporność w całym ciele, i w ten sposób czyni
was odpornymi na wszelkie choroby. Szczególnie
rekomendowany dla słabych ludzi.

ŻĄDAJCIE TYLKO

HOFFMAN BITTER WINE

NIE PRZYJMUCIE ŻADNYCH PODRÓBEK
Cena \$1.25 flaszka, 6 flaszek \$6.50, 12 flaszek
\$12.00. Do nabycia w aptekach, ogólnych sklepach
lub wprost od wyrobców i fabrykantów.

PORTONOL DRUG & CHEMICAL CO.
220 NEW MAIN STREET, YONKERS, N. Y.

KOMUNIKATY FOREIGN LANGUAGE GOVERN- MENTAL INFORMATION SERVICE.

Washington, D. C.
Polish Bureau:
124 East 28th St. New York City.

HOLD SEJMU POLSKIEGO DLA
AMERYKAŃSKIEGO CZERWONE-
GO KRZYŻA.

Waszyngton, D. C. — Na pierwszej
sesji Sejmu Polskiego, odbytej w roku
bieżącym, Marszałek Sejmu w
dłuższym przemówieniu podniósł za-
sługi Amerykańskiego Czerwonego
Krzyża, położone w Polsce w chwili
najstraszniejszej bo nadziejonej ty
fussem i innymi zaraźliwymi chorobami.

Marszałek Sejmu, Trompezyński,
między innymi powiedział co nastę-
puje: „Z Główniej Kwatery Armii oraz
Polskiego Czerwonego Krzyża, upo-
ważniono mnie do poinformowania
Sejmu, że czynności Amerykańskiego
Czerwonego Krzyża w Polsce doszły
do niebywałych rozmiarów. Uprzys-
taunując szerzące się niebezpieczeń-
stwo zaraźliwych chorób, grasujących
wśród ludności, zwłaszcza na kresach
wschodnich, Amerykański Czerwony
Krzyż, organizuje — szpę sanitarnych
oddziałów w celu zwalczania tyfusu.
Zdaniem tych oddziałów jest zwiedza-
nie rejonów objętych tyfusem i ode-
wajających największy brak lekarskiej
pomocy, dalej zaprowadzenie możli-
wych warunków sanitarnych oraz za-
silanie szpitali i uciechów na kresach
lekarstwie materiami, żywno-
ścią i ubraniami”.

Zadaniem jednak najważniejszym
Amerykańskiego Czerwonego Krzyża
jest rozdzielanie materiałów i podar-
unków przesyłanych Polsce, zawię-
zujących instalacje szpitalne, instru-
menty chirurgiczne, dentystryczne i
bakterjologiczne, dalej dezynfektory
pralni szpitalnej białizny, mydła, ży-
wności i t. d.”

„Dwie kwatery główne i trzy po-
łowe zostały zorganizowane celem uła-
twienia rozdawania zasilek, słowem
aby każdy szpital w kraju i każdy
niechodzący otrzymał pomoc Amerykań-
skiego Czerwonego Krzyża, wartość
sumy pięciu milionów dolarów”.

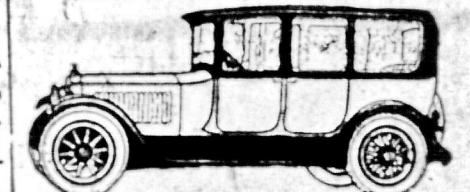
Myśmy poznali wielkość Ame-
rykańskiego Narodu! — ciągnął da-
lej Marszałek, — „kiedy z bezprzy-

kładną energią — naród ten przed-
sięwziął walkę o wolność świata”.

Sejm Polski, przez moje usta,
składa swój hołd tym wszystkim bez-
imiennym Amerykańskim bohaterom,
którzy w imię miłości braterskiej, w
mię dobroczynności ludzkiej — przy-
noszą pomoc potrzebującym — ne-
strudzeni w pracy — nieustraszeni w
niebezpieczeństwie śmierci”.

POTRZEBA
CHŁOPCÓW
DO SPRZEDAWANIA
GAZET
„NOWY ŚWIAT”
424 E. 9th St.

**AUTOMOBILOWA
TECHNICZNA SZKOŁA
I FABRYKA**
Pełny kurs polski i polsko-angielski
przy osobistym nadziedzie nauczyciela
L. TYCHNIEWICZA & CO.

Nauka zestawiania, rozbiierania, re-
paracji, jazdy, rysunków i wszelkich
niedokładności w motorach. Nie porę-
wujcie naszej Szkoły i innemu. Przy-
ście osobiście i obejrzyjcie naszą szko-
łę nim wtąpicie do drugiej. Gwarantujemy nauczyć każdego. Dajemy dy-
plomy. Odpowiadamy na listy.
L. TYCHNIEWICZ & CO.
601 East 17th Street. New York City

DROBNE OGŁOSZENIA.

POTRZEBA MĘŻCZYZN
(Help Wanted Male)

MĘŻCZYZN
do stukania plotkiem lekkiej stali i
innych specjalności; doświadczenie
zbytne. Zgłoszenia:
IRVING IRON WORKS
3rd & Creek Sts., L. I. City. (3)

PORTERA POTRZEBNA, 6 dni w ty-
godniu, dobra płaca. — Choice Pas-
try Co., 21 East 8th St. (2)

AGENTÓW potrzeba do sprzedaży
artykułu, który się sprzedaje w
mgnieniu oka; doświadczenie nie po-
trzebne; można pracować w wolnych
godzinach. Dobre komisowe. Barbi-
Co., 216 East 17th St., New York.
Próbki wysyłamy na żądanie. (4)

PEPŁOWSKI POWIADA

KTO CHCE DOM SWÓJ ROZWESELIĆ, NIECH ZWIEDZI SKŁAD GRA-
MOFONÓW JANA STOJOWSKIEGO

Są tam gramofony różnego wyrobu, jak również największy wybór rekordów na Brooklyn i okolice
w dwu-piętrowym składzie, w którym mieści się wybór Gramofonów i jest jeszcze za mało dla pomieszczenia klientów.

Pięć lat egzystencji daje najlepszą gwarancję, za rzetelność prowadzenia.

Kto raz zwiedził skład Stojowskiego, zostaje stałym odbiorcą i
sprawdza swoich przyjaciół.

Za gotówkę lub na łatwe spłaty można wybrać Gramofon do gustu.
Dodajemy rekordy do każdego Gramofonu na spłaty.

JAN STOJOWSKI
579 GRAND STREET
BLISKO LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefon: STAGG 903.

Drobne Ogłoszenia.

POTRZEBA zdolnych ludzi za gospo-
darzy i kilku za robotników do
prowadzenia interesu w góserni Pol-
skiej Akcyjnej Spółki Handlowej w
Brooklynie, od lat 18 do 35. Wyma-
gane jest poświadczenie w prowadze-
niu wymienionego wyższego interesu i
znajomość prowadzenia ksiąg rach-
unkowych. Aplikacje należy nad-
syłać, pisząc własnoręcznie o poda-
nym warunkami objęcia posady, li-
stownie na adres: R. Sypniewski, sek-
retarz, P. A. S. H., 76 North 6th
Street, Brooklyn, N. Y., 321 Oakland
St., róg Newell St., Brooklyn. (5)

ROBOTNIKÓW, 51 godzin tygodnio-
wo, stała praca, 55c na godzinę. —
National Lead Co., Foot of Gold St.,
B'klyn. Zobaczyć Mr. Scharfenberg (2)

KOWALA do ogólnej pracy miejsc-
owej; mieszkanie umiarkowane. Zgło-
szenia listownie lub niedziele osobiście
F. W. Gibbs Contracting Co., 265
Grove St., Montclair, N. J. (7)

MĘŻCZYZN POTRZEBNA
do nauczania się fachu
dogodna płaca podczas nauki. Widna
fabryka produktów żywnościowych.
Dobre warunki pracy.
Stale zatrudnienie.
Zgłoszenia: 220—36th St., B'klyn.
drugie piętro
Pytać o Superintendenta. (7)

**ROBOTNIKÓW
300 ROBOTNIKÓW
TAKŻE POMOCEKÓW
POTRZEBNA NATYCHMIAST
DOBRA SPOSOBNOSC WYU-
CZENIA SIĘ BUDOWY OKRĘTÓW**
Zgłosić się natychmiast:
SUBMARINE BOAT CORP.
NEWARK BAY SHIPYARD,
PORT NEWARK, N. J.

Służba kolejowa wprost do naszych
„yardów” przez Jersey Central od
Liberty St. w New Yorku. Jazda trwa
25 minut. Pociąg odchodzi o: 6:13,
6:30, 6:40 i 7:53. — Opłata kolejowa
kosztuje tam i z powrotem \$1.25 ty-
godniowo, lub Tuncle pod Hudson
River. do Park Place w Newarku a
potem brać tramwaj lub „bus” na
miejscu. (5)

MASZYNISTY
pomocników i robotników do pracy w
fabryce maszyn; stała praca. Zgłosze-
nia: —
ROSS
148 Classon Avenue
Brooklyn. (6)

**ROBOTNIKÓW PRZY TRZCI-
NOWYCH MEBLACH**
od sztuki lub od tygodnia. dobra płaca
FICKS REED CO.
535 East 79th Street

MĘŻCZYZN POTRZEBNA
Stala praca, lekka, na podwórzu lub
w środku. Zgłosić się natychmiast do:
IRVING IRON WORKS
3rd & Creek Sts., L. I. City. (3)

**POTRZEBNA KOBIET
(Help Wanted Female)**

KORESPODENTKA-TYPISTKA
Polsko-Angielska, z doświadczeniem
Union Liberty Co., 162 East 23rd St.
New York City. (6)

DZIEWCZĄT
potrzeba doświadczonych przy nakry-
waniu drewnianych obcasów. Dobra
zapłata, stałe zatrudnienie.
INTERNAT'L WOOD HEEL CO.
16 Concord St., Brooklyn. (2)

POTRZEBNA młodej panienki do ogólnego
pracy domowej. 3 starszych, do-
bra zapłata, dobry dom. Fickinger,
560 Westminster Road, Flatbush, —
Brooklyn. Phone Flatbush 8543. (2)

PIĘKNOSC TO BOGACTWO

Pamiętajcie Panny i Mężatki

DARMO poradzimy jak usu-
nąć z twarzy Włosy, Dzioby,
Przyszcze i Wągrzy; jak dostać
gęste, połyskujące Włosy na
głowie, białą szyję i ręce, peł-
ny i okrągły biust.

PISZ natychmiast czego ci brak; zwróć się do nas
jak do przyjaciół, a dostaniesz zadowalniającą od-
powiedź.

MĘŻCZYZNI, wy też zwróćcie się do nas, bo czysta
twarz, gęsta czupryna, czynią i starca przystojnym.

Zgłoś się do nas osobiście, lub napisz zaraz dziś, a damy DARMO
wskazówki „JAK” i „CO”.

SPARROW

196 EAST 4th STREET, (N. S.) NEW YORK, N. Y.

DROBNE OGŁOSZENIA.

OPERATOREK
potrzeba do sukienek dla lalek, do-
świadczonych na Singera motorowych
maszynach; mogą zarobić od \$20-\$22
tygodniowo od sztuki i bonus po sze-
ściu miesiącach.
K. & K. TOY CO.
310 Hudson Street (6)

DZIEWCZĄT
do pakowania świec; między 18 a
lat wieku; muszą rozumieć trochę po
angielsku. Dobra zapłata, stała praca
STANDARD OIL COMPANY
Flatworks & Review Ave.
L. I. City. pomiędzy Blissville i Penny
Bridge. (8)

**DZIEWCZĄT DZIEWCZĄT
DZIEWCZĄT POTRZEBNA**
do lekkiej pracy w fabryce
\$12 na początek i bonus
MOGĄ ZAROBIC \$20 TYGOD.
w krótkim czasie.
Krótki tydzień.
Najwyższe piętro
**415 UNION STREET
UNION HILL, N. J.** (2)

DZIEWCZĄT POTRZEBNA
do lekkiej pracy w fabryce
Stale posady, dobra zapłata.
Zgłoszenia przez cały tydzień
483 Greenwich St., N. Y. City.
near Canal Street (3)

**POKOJÓWEK
POKOJÓWEK KĄPIELOWYCH
DO CZYSZCZENIA**
my wam pomożemy zwalczać wysoki
koszt życia; damy wam pokój i po-
żywienie; pozwólcie pomóc wam do
zwalczania kosztów życiowych przez
danie wam mieszkania i wikt. Zgło-
szenia
PARK AVE. HOTEL
40 E. 33 ST., N. Y. (2)

DO ŚCIGAŃIA MAP
Dziewcząt doświadczonych i niedo-
świadczonych przy kolorowaniu map.
Muszą znać angielski język.
C. S. HAMMOND & CO.
22 Thames Street (2)

TKACZEK potrzeba, doświadczonych
na jedwabne pończochy. Dobra za-
płata, stałe zatrudnienie. Rivoli Silk
Hosiery Co., 401 Mulberry St., New-
ark, N. J. (2)

POSZUKUJE się kobiety do domo-
wej roboty, przy malej rodzinie, 2
ludzi i 1 dziecko. \$40 dolarów miesię-
cznie i więcej. Zgłoszenia do Admini-
stracji Nowy Świat, 424 E. 9th St.,
New York City. (3)

**POCZĄTKUJĄCYCH
DZIEWCZĄT**
przy dziecięcych białych sukienkach.
Dobra zapłata, stała praca.
STEIN MOSS
20 WEST 20th ST. (2)

NA SPRZEDAŻ
GROSERIA na sprzedaż, z powo-
statego zdrowia żony i dzieci.
Wszystko targuje się dziennie pomyślnie.
Kosturnerów mam dosyć. Interese
niech uprasza się zgłaszać do wła-
ściciela: 201 Ave. C, pomiędzy 12
ulicą. New York City. (3)

ZARZĄDZAJĄCEJ
W fabryce drewnianych obcasów
potrzeba do departamentu nakrywa-
nia; dobra zapłata, stałe zatrudnienie
Zgłoszenia:
INTERNAT'L WOOD HEEL CO.
16 Concord St., Brooklyn. (2)

OPERATOREK POTRZEBNA
na kolankowe spodnie; sekcyna praca
doświadczonych i niedoświadczonych.
Dobra zapłata, stała praca. Zgłosze-
nia przez cały tydzień.
LOUIS FRIEDMAN
1202 Myrtle Ave., B'klyn. (2)

**DZIEWCZĄT
KOBIET**
LEKKA, CZYSTA PRACA.
FABRYCZNA.
STALE ZATRUDNIENIE.
DOBRA ZAPŁATA.
DOSWIADCZENIE ZBYTECZNE.

C. F. MUELLER CO.
BALDWIN AVE. & HIGH ST.
JERSEY CITY, N. J.

Nasze pracownice korzystają z Dar-
mowego ubezpieczenia na życie. (2)

DZIEWCZĄT potrzeba do nauki, do-
brze popłacający się fach, stała pra-
ca. Rivoli Silk Hosiery Co., 401 Mul-
berry St., Newark, N. J. (2)

DZIEWCZĄT — INTROLIGATOREK
do egzaminowania i pakowania linjo-
wanych artykułów; stała praca, do-
świadczenie niekonieczne. Sposobność
promocji.
J. E. LINDE PAPER CO.
88 Beekman Street (2)

OBRACZKOWACZEK CYGAR
ręcznych lub maszynowych, także do
okręcania w listki metalowe. Stale po-
sady, dobra zapłata.
Zgłoszenia:
408 E. 59 ST. (3)